

پژوهش روایات

تعزیه حر

«مرکز هنرهای نمایشی»

طرح پژوهشی «روایات تعزیه حر» از هفدهم تا بیست و سوم تیرماه امسال در فرهنگسرای نیاوران اجرا شد.

هدف از این طرح که از سوی مرکز هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ترتیب یافته بوده، اجراهای متعدد و متفاوت تعزیه «حر» توسط گروه‌های مختلف بود تا براساس آن امکان تجزیه و تحلیل دراماتیک آیین نمایشی برای کارشناسان فراهم شود. در طرح «روایات تعزیه حر» شش گروه شبیه‌خوان حضور داشتند که عبارتند از:

گروه میگون با شبیه‌گردانی «حمید سلیمانی»، گروه رشت با شبیه‌گردانی «عنایت‌الله صمصان»، گروه اراک با شبیه‌گردانی «حاج کریم ابراهیمی»، گروه قزوین با شبیه‌گردانی «محمدرضا بابا نعلبر»، گروه زنجان با

می‌خواهیم «تئاتر ملی با هویت خودی» بخوانیم نخست لازم است روش‌های صحیح این شیوه مورد شناسایی قرار گیرد که دستیابی به آن مستلزم پژوهشی همه‌جانبه و بسیار جدی است.

بنابراین از یک سو باید تحقیقات نظری و جست‌وجو برای یافتن دقیق‌ترین این شیوه‌ها مورد نظر قرار گیرد و از سوی دیگر کارگاه‌هایی برای به‌کارگیری این روش‌ها به‌وجود آید تا هنرمندان آن را برای رسیدن به تئاتری امروزی مورد تجزیه قرار دهند.

در این میزگرد هم‌چنین روش‌های دریافت مفاهیم تراژیک نهفته در تعزیه‌نامه‌ها و چگونگی اجرای آن مورد بررسی قرار گرفت و بر این نکته تأکید شد که شناخت علمی مفاهیم تعزیه تأثیری عمیق بر ادبیات نمایشی خواهد گذاشت. از اجرای گروه‌های شبیه‌خوان در حدود ۲۰/۱۰۰۰ نفر دیدن کردند. متن مباحث میزگرد در آینده نزدیک در دسترس علاقه‌مندان قرار خواهد گرفت.

شبیه‌گردانی «حاج احمد سلطانی» و گروه تهران با شبیه‌گردانی «هاشم فیاض» گرچه معیار انتخاب این گروه‌ها تطابق با نسخه‌های «صحیح‌تر» و «اجراهای تا حد امکان متفاوت» اعلام شده بود با این وجود به‌جز گروه اراک که نسخه منسوب به «میرالنجم» را خواند، دیگر گروه‌ها نسخه مشهور به «میرغرا» را با تفاوت‌هایی مختصر به اجرا درآوردند. در آخرین روز از اجرای روایات تعزیه حر میزگردی برای بحث و گفت‌وگو در مورد این روایات با حضور دکتر محمود عزیزی، دکتر عنایت‌الله شهیدی، لاله تقیان، داود فتحعلی‌بیگی، دکتر رضا خاکی و دکتر مختاباد برگزار شد.

کارشناسان شرکت‌کننده در این میزگرد در مورد چگونگی تشخیص صحیح‌ترین نسخه‌های تعزیه، دقیق‌ترین شیوه‌های اجرا به جهت حرکت، موسیقی و به‌کارگیری نمادها و نشانه‌ها در تعزیه گفت‌وگو و تأکید کردند: برای مورد استفاده قرار دادن تعزیه در آنچه که

پروژه نگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

